

planinski

V E S T K

REVIJA ZA LJUBITELJE GORA ŽE OD LETA 1895 >>>

8

avgust 2012

3,40 EUR

PRED DVEMA STOLETJEMA

Valentin Stanič na Triglavu

INTERVJU

Emil Herlec, Tone Škarja

ALPE

Gran Paradiso

www.pzs.si

DROBEN PRISPEVEK, MARKANTEN VTIS

Pošljite SMS na 1919
s ključno besedo POT

In prispevajte 1€
za obnovo poti.

Kaj lahko postoriš v 1 dnevu?
Se povzpneš na vrh.
Odkriješ novo smer.
Obnoviš staro prijateljstvo.
Zaželiš srečno pot.

**Pošljite SMS s ključno besedo »POT«
na 1919 in prispevajte 1€ za obnovo planinskih poti.**

PLANINSKA ZVEZA SLOVENIJE skupaj z 276 društvi skrbi, da lahko vsako leto okoli 1,4 milijona obiskovalcev slovenskih gora na 9 TISOČ KILOMETRIH MARKIRANIH PLANINSKIH POTI nemoteno uživa naravne lepote in gorski mir ter se z razglednih vrhov vrača z novimi močmi in vtisi.

V letu 2012 bomo z vašo pomočjo obnovili planinske poti s Kredarice na Triglav, s Šije na Vogel, s Kokrškega sedla na Kalški greben, Hanzovo pot na Prisojnik ter druge razgledne poti in vsem planincem omogočili nešteto vrhunskih vtisov.

**PLANINSKA
ZVEZA
SLOVENIJE**
ALPINE
ASSOCIATION
OF SLOVENIA

POŠLJITE SMS* NA 1919 S KLJUČNO BESEDO »POT« IN Z VAŠIM DROBNIM PRISPEVKOM SOUSTVARJAJTE MARKANTNE VTISE!

* SMS donacija lahko prispeva uporabi storitev Mobilni, S1, mobil in Tušmobi, pri čemer se telekomunikacijska podjetja odgovarjajo vsem prihodkom iz naslova donatorskih SMS-sporočil. Pogoji in navodila za sodelovanje pri storitvi SMS donacija so objavljeni na spletni strani www.pzs.si.

Tudi dopust je naporna disciplina

Dušan Škodič

Olimpijska euforija se počasi umirja in mirneje se bomo lahko spet posvetili tistemu, kar najraje počnemo. In kaj je tisto, kar najraje počnemo? Nič, se je glasil odgovor, ki so ga nekoč uporabili v reklamnem sloganu. Je to res tisto, s čimer človek izrazi smisel svojega bivanja v dneh, ko vsakodnevne obveznosti od njega ne zahtevajo aktivnosti?

Pravi odgovor je ne, a gotovo ste se že vprašali, kam za vraga so se nam izgubili nekdanji ležerni dopustniški dnevi, ne glede na to, če smo jih preživljali doma, na morju ali v gorah. Odgovor ni globoko zakopan, že zdavnaj je namreč iz mode lenoba, ki je ljubiteljem fizičnega mirovanja zapovedovala čim pogostejše "ravnanje hrbtenice" na domačem kavču ali poleti zgolj poležavanje na plaži in zvečer posedanje ob vonjavah z žara.

Na srečo večina ljudi sčasoma spozna, da ni hujše utrujenosti od tiste, ki jo povzroči dolgo mirovanje, saj je človeško telo v svoji zasnovi vendarle namenjeno gibanju. A tudi iskreno izrečenega odgovora, da se je treba v prostem času popolnoma odklopiti, ne moremo sprejeti dobesečno, ker nič v tem primeru še ne pomeni nujno – nič. To je lepo opazno v poletnih mesecih, ko počitku in sprostitvi namenimo večji del prostih dni, s tistim nič pa je mišljen le čas brez večine vsakodnevnih skrbi; torej možgane poslati na pašo, telo pa spraviti v gibanje, še posebno, če ga sicer ni deležno zaradi sedenja v službi.

Dopust postaja tako kot sodobno življenje samo fizično vedno naporejša disciplina. Živimo hitreje in včasih že skorajda lovimo kljuko vrat, ki smo jih pred nekaj trenutki zaprli. Prosti čas, ki je na razpolago, želimo izkoristiti kar se da polno, kvalitetno in po možnosti raznovrstno. Posledica tega je tudi pojav vedno novih in za konzervativno razmišljujočega človeka čedalje bolj čudnih športnih, predvsem adrenalinsko prepojenih aktivnosti. Te se navidezno pojavijo iz nič, že v paketu s skupinami trenutnih navdušencev. Razširjanje idej med množice je lahko kakor še nikoli. Vse je treba samo posneti kot filmček in nato v primerno vabljivi obliki spraviti na svetovni splet (le nekaj minut posla za običajnega, "računalniško pismenega otroka"). Tam smo nato cilj tako nastavljenih vab tisti, ki vsaj občasno uporabljamo ta medij, se pravi skorajda vsi. Marsikdo se nato v mislih obližne in reče: to pa bo treba enkrat poskusiti ...

Največ obiska gora je še vedno v poletni sezoni, a se v gore vedno več hodi tudi v ostalih letnih časih. V porastu so vse dejavnosti v gorskem svetu, kar žal kaže tudi statistika posredovanj gorskih reševalcev. Obenem se je spremenil način obiskovanja gora. Kdo se še spomni množičnih pohodov v visokogorje, predvsem na Triglav, kakršni so nekoč potekali v organizaciji planinskih društev in delavskih sindikatov? Trajali so po tri dni skupaj, s prenočevanjem v natrpanih kočah in temu "primernim" vzdušjem, ki je kratilo spanec utrujenim planincem. Razen tradicionalnih pohodov je tovrstno planinstvo izumrlo, pohodi, četudi dolgi, pa so večinoma enodnevni.

Aktivno življenje in njegov zamik v poznejša leta seveda zahtevata od človeka nekaj rednih priprav. Če med delovnim časom pogledam skozi okno (imam srečo, da ravno pod njim poteka čudovita Pot okoli Ljubljane), praktično vedno in ob vsakem vremenu opazim tekače, sprehajalce in kolesarje vseh starosti ter mirno zaključim, da jih je iz leta v leto več. Tako je prav, če se gremo hitri način življenja, moramo biti nanj tudi primerno pripravljeni. In če se vrnemo z gora, moramo biti naslednji dan kvečjemu utrujeni, ne pa fizično uničeni.

Vse gore so lepe, naše najlepše. Ljubezen do gora nam je dana, uživajmo v njej polno in veselimo se obiska visokih vrhov v poletnih mesecih. Vendar po pameti, ker dobra fizična pripravljenost še ne pomeni tudi varnosti. Kakšen dober nasvet za varnost boste našli tudi v tej, lahkotnejši avgustovski številki. Srečno.

Ob Bohinjskem jezeru
Foto: Franci Horvat

UVODNIK

1 Tudi dopust je naporna disciplina

Dušan Škodič

4 Moje popotovanje na Triglav na Gorenjskem, ki sem ga začel 18. septembra 1808

Valentin Stanič

Prevedla Gabriela Dežman

INTERVJU

11 Pionir helikopterskega reševanja v naših gorah

Emil Herlec – Milč

Gorazd Gorišek

ISKANJE TINETA MIHELIČA

15 Ko spomini oživijo ...

Gostovanje pri
mojstranskih reševalcih

Vladimir Habjan

POZABLJENE POTI

18 Visoko nad Trebušo

Skopica (863 m)

Rafael Terpin

HOJA V PRETEKLOST

20 Kriška gora in Tolsti vrh

S spomini prepleten
jesenski dan

Jana Remic

ALPE

24 Gran Paradiso

Grozdi ljudi na skalnem štrclju –
tudi to je sodobno gornišvo

Gregor Planinc

KOLESARSTVO

28 S kolesom čez alpske prelaze

Po cestah od Falzarega
do Stelvia

Matija Turk

INTERVJU

32 Alpinist, pisatelj, ljubitelj življenja

Tone Škarja

Mojca Volkar Trobevšek

ZGODOVINA PLANINSTVA

36 Izlet na Pohorje

Ko je tam še močno
dišalo po nemštvu

Dušan Škodič

HUMORESKA

40 Kuža se odloči za novega lastnika

Ljudje in živali v gorah

Peter Muck

NAJLJUBŠI SKALNI KOTIČKI

43 Zagledan v skalo

Paklenica prvič, drugič
in štiriintridesetič ...

Dejan Koren – DeKo

ZIMSKA TURA

44 Zimska tura, ki bi se lahko končala tudi drugače

Mangart

Franci Horvat

Vsebine vseh Planinskih vestnikov
od leta 1895 dalje na www.pvkazalo.si.

planinski VESTNIK
REVILJA ZA LJUBITELJE GORA

IZDAJATELJ IN ZALOŽNIK:
Planinska zveza Slovenije

ISSN 0350-4344

Izhaja petnajstega v mesecu.
Planinski vestnik objavlja izvirne prispevke,
ki še niso bili objavljeni nikjer drugje.
112. letnik

NASLOV UREDNIŠTVA:

Planinska zveza Slovenije
Uredništvo Planinskega vestnika
Dvorakova ulica 9, p. p. 214
SI-1001 Ljubljana
T: 01 434 56 87, F: 01 434 56 91
E: pv@pzs.si
www.planinskivestnik.com

ODGOVORNI UREDNIK:

Vladimir Habjan

UREDNIŠKI ODBOR:

dr. Andrej Stritar (namestnik odgovornega urednika),
Emil Pevec (tehnični urednik),
mag. Marjan Bradeško, Marta Krejan,
dr. Andrej Mašera, Zdenka Mihelič,
dr. Irena Mušič Habjan, dr. Mateja Pate, Dušan Škodič

ZUNANJA SODELAVCA:

Tina Leskošek, Gorazd Gorišek

LEKTORIRANJE:

Mojca Volkar Trobevšek, Mojca Stritar,
Katarina Marin Hribar

GRAFIČNA PRIPRAVA IN TISK:

Schwarz print, d. o. o.

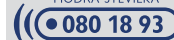
NAKLADA: 6080 izvodov

Prispevke, napisane z računalnikom, pošiljajte
po elektronskem mediju na naslov uredništva
ali na elektronski naslov. Poslanih prispevkov ne
vračamo. Uredništvo si pridržuje pravico do objave
ali neobjave, krajšanja, povzemanja ali delnega
objavljanja nenaročenih prispevkov v skladu s svojo
uredniško politiko in prostorskimi možnostmi.
Mnenje avtorjev ni tudi nujno mnenje uredništva.
Kopiranje revije ali posameznih delov brez privolitve
izdajatelja ni dovoljeno.

Naročanje:

Po pošti na naslov: Planinska zveza Slovenije,
Dvorakova ulica 9, p. p. 214 SI-1001 Ljubljana,
po elektronski pošti na naslov: pv@pzs.si ali po
telefonu **080 1893 24 ur na dan**.

MODRA ŠTEVILKA

Številka transakcijskega računa PZS je
05100-8010489572, odprt pri Abanki, d. d.,
Ljubljana. Naročnina 34 EUR, 58 EUR za tujino,
posamezna številka 3,40 EUR. Članarina PZS za člana
A vključuje naročnino. Reklamacije upoštevamo dva
meseca po izidu številke. Ob spremembi naslova
navedite tudi stari naslov. Upoštevamo samo pisne
odpovedi do 1. decembra za prihodnje leto.

Program informiranja o planinski dejavnosti
sofinancirajo Ministrstvo za šolstvo in šport RS,
Fundacija za financiranje športnih organizacij v RS in
Javna agencija za knjigo RS.

Fundacija za šport

FOTOGRAFIJA NA NASLOVNICI: Severna stena
Triglava simbolizira "trpko resnost Julijskih Alp."
Foto: Peter Strgar

Uredništvo Planinskega vestnika skrbno
preverja vse članke in točnost v reviji
objavljenih opisov poti, ki praviloma
vključujejo opozorila na nevarnosti in možne
pasti obiskovanja gora. Žal pa je vsak opis
vedno subjektiven, poleg tega se objektivne
težave na terenu lahko spreminjajo iz dneva
v dan, celo iz ure v uro. Zato uredništvo revije in
Planinska zveza Slovenije ne moreta prevzeti
nobene odgovornosti za morebitne poškodbe
ali materialno škodo, ki bi jih utrpel kdorkoli
zaradi hoje po gorah po navodilih iz te revije.

GORSKE IZKUŠNJE

46 Popoprana ležernost

Mini(a)tura v Begunjsčici
Mire Steinbuch

"STARA ŠOLA"

48 Tam, kjer vsi plezajo, pa že ne!

Jugojugozahodni
greben v Planjavi
Jure Brečko

IZGUBLJENO ... NAJDENO

50 Ključ s Krvavca

Planinski izlet z avtom
v osrednji vlogi
Terezija Oven

MINIATURA

52 Pečenka

Gregor Planinc

MINIATURA

53 Ratitovec

Marija Dolinar

SPOMINSKE NARAVOSLOVNE POTI

54 Kraljeve poti

Tudi kronane glave planinarijo
in občudujejo cvetje
Anka Vončina

PO VZHODNI TURČIJI

58 Smučanje s svete gore Armencev

Mrzlo doživetje na Araratu
Breda Pirc

NA STREHI SVETA

62 Treking za pustolovce

Potovanje v Nepal
Simon Trießnig

BOTANIKA

66 Idrc na Gori

Iskanje redkega jegliča
Irena Breščak

KAKO SO NEKOČ RISALI PANORAME HRIBOV

68 Razgled z vlaka Ljubljana-Planica

A. S.

AFORIZMI

71 Misli o gorah

Jožko Mislej

MINIATURA

72 Iskanje "hvaležne pokrovke" za lastno glavo

Tomaž Petauer